

KYRKFÖNSTRET

i Lövestads församling
2016:I, årgång 78

*Häng med i
småbarnsrytmiken*

Foto: Helen Lindqvist

ISKIFTET

MELLAN VINTER OCH VÅR

BRUKAR VI FIRA PÅSK. Allt det gamla, ruggiga, mörka och dystra lägger vi bakom oss. I trädgården ser vi de första blommorna titta fram, vi anar löven på bokträden. Solen lyser och dagarna blir längre. Visst är det härligt. När jag var liten brukade jag hjälpa våren på traven genom att kasta ut snön på gatorna så att den smälte och försvann snabbare. Som om detta kunde påverka det stora hela! Våren kom ju inte snabbare för det men det hade betydelse för mig. Därför var det viktigt, som ett led i ljusets och värmens seger över köld och mörker.

DET KRISTNA PÅSKFIRANDET har en historia som sträcker sig tillbaka ända till Mose dagar, det vill säga 1300 år före vår tideräknings år noll. Judarna firar påsk för att påminna sig om hur Gud befriar sitt folk ur slaveriet i Egypten. Det är i detta sammanhang Jesus firar påsk och det är i samband med påskfirandet omkring år 30 som den

fjortonde dagen i den judiska månaden Nisan infaller på en fredag. Det är då Jesus avrättas på korset som restes på Golgotha kulle.

ÄNDA SEDAN KYRKOMÖTET i Nicea 325 har det kristna påskfirandet ägt på första söndagen efter första fullmånen efter vårdagjämningen. Detta är nu inte riktigt sant utan man har sagt att det skall vara den 21 mars som dag för vårdagjämningen oavsett om det är skottår eller ej. Alltså: påskdagen firas mellan den 22 mars och den 25 april enligt vår nuvarande kalender. Ibland sammanfaller vårt påskfirande med judarnas men inte alla år. I år är det således ovanligt tidigt och inte alls säkert att våren har kommit, men vi kan ju hoppas.

DET DÄR MED DATUM och kalendrar kanske inte är det viktigaste. Det är utanpåverk och tillfälligheter. Vad som däremot är av största vikt är påskens in-

nehåll.

DET ALLRA VIKTIGASTE är livets seger över döden. Själva våren är ju ett tecken på detta, fast det fungerar bara på det norra halvklotet. Söder om ekvatorn är det nu höst och naturen förbereder sig för vintervilan. På våra breddgrader ser vi hur livet liksom tar sats, spränger sig fram genom tjäle och snö, hur kraften liksom forsar fram. Visst är det härligt!

KONTRASTEN MELLAN DÖD och liv blir tydlig. Kanske var det så för Maria från Magdala som tillsammans med de andra kvinnorna lagt Jesu döda kropp i graven. De förväntade sig en blek, kall kropp på gravhyllan men graven var tom. En liten stund senare hör hon trädgårdsmästaren säga: "Maria!" och hon förstår, hon känner igen. I djupet av sitt inre förstår hon att det är sant. Han lever. Han är inte död. Livet seg- rar över döden!

Text: Åke Appelgren

Foto: Jonas Lindqvist

KONTAKTA DIN FÖRSAMLING

Församlingens expedition är öppen tisdag till fredag. Andra tider finns telefonsvarare. Vi hjälper dig med allt som en församling kan hjälpa dig med! Bokningar av dop, vigslar och begravningar, frågor kring gravskötsel med mera.

Ekonomiassistent Gudrun Nilsson, telefon 0417 210 43, lovestads.forsamling@svenskakyrkan.se

Postadress: Lövestad församling, Lövestad byaväg 43, 275 71 LÖVESTAD

Hemsida: www.svenskakyrkan.se/lovestad

facebook.com/lovestadsforsamling

Präster

Åke Appelgren, kyrkoherde och kontraktsprost, 0417 215 75, ake.appelgren@svenskakyrkan.se

Christina Roeser, 0417 215 73, christina.roeser@svenskakyrkan.se

Svante Kjellén, 070 626 94 09, svante.kjellen@gmail.com

Kyrkomusiker

Helen Lindqvist, 0417 215 79, helen.lindqvist@svenskakyrkan.se

Kyrkovaktmästare

Tisdag-fredag

Vanstad: Sven Persson, 0417 251 55

Tolånga: Fredrik Hellwig, 0417 215 77

Rödninge: Siw Andersson, 0417 420 85

Lövestad gamla och nya kyrkogård: Fredrik Svensson, 0417 215 84

Kyrkorådets ordförande

Jan-Erik Johansson, 0417 215 74

PUL-ombud

Eva Katsler 070 508 95 96

Begravningsombud

Cornelis Hermus 070 242 55 00

Ansvarig utgivare

Åke Appelgren

Enskilt samtal och bikt

Församlingens präster står till tjänst för samtal. Vi har absolut tystnadsplikt.

Kyrkskjuts till våra gudstjänster

Behöver du skjuts till kyrkan? Ring Färs Taxi 0416 188 10!

VAD HÄNDER UNDER VÅREN?

IRIS BERGKRANTZ TRIO

Iris Bergkrantz trio kommer till oss i juni. Den minnesgode kommer kanske håga att Iris sjöng två stycken vid våra TV-gudstjänster. Från folkhögskolan i Skurup till konserter i USA och Kanada är steget långt men för en begåvning som Iris är det inte omöjligt!

Jazz och folkton står på hennes repertoar. Musiken låter sig inspireras av allt från folkmusik till melodisk modal jazz och i en

lyrisk atmosfär lämnas ingen lyssnare oberörd!

De skivor hon spelat in, i olika konstellationer, har samtliga fått mycket goda recensioner. Kan ni tänka er, nu kommer hon tillbaka till oss med sin trio som förutom Iris består av Simon Löfstedt på gitarr och Anders Fjelstad på kontrabas.

Lövestad kyrka den 15 juni kl 19.00! Välkomna!

Filmsäsongen fortsätter med filmen "Calvary" som presenterades i förra numret. Torsdag 17 mars kl 18.30 i församlingshemmet i Lövestad.

Sista föreställningen för säsongen blir "Påven Johanna" som visas den 14 april. Filmen handlar om Johanna von Ingelheim som föds på 800-talet i Tyskland. Senare i livet klär hon ut sig till man och stiger i graderna inom den katolska kyrkan.

Lyrik- och musikcaféet avslutas med Lina Sandell Berg den 13 april kl 13.30. Mona Rosell berättar och Helen Lindqvist spelar.

En kulturskatt i vår del av världen är Hallsbergs gård och alldeles bredvid Hallsbergs stenar. I vanlig ordning firar vi gudstjänt där på Kristi Himmelsfärds dag den 5 maj kl 13.30.

Vår duktiga kyrkokör avslutar våren med att sjunga i Vanstad kyrka den 22 maj kl 18.00. Det blir såklart sånger med vår och sommar som innehåll!

Pilgrimsvandring tillsammans med Tomelillabygdens församling genom delar av Fyledalen äger rum den 29 maj. Vi startar vid Ramsåsa kyrka kl 9.00 och avslutar med mässa i Rödninge ungefär kl 11.

Liten paus för fika blir det i Slagarp. Transport tillbaka till Ramsåsa ordnas!

Nationaldagskör till frandet den 6 juni! Vill du vara med gäller följande: anmälan till Helen senast den 25 maj på telefon 0417 215 79. Övning den 1 juni kl 19.00!

PRÄSTGÅRDSPARKEN I LÖVESTAD

Per Gussenius var präst i Lövestad och Fågeltofta församlingar mellan 1883 och 1907. De sista 17 åren var han kyrkoherde. Genom en ödets nyck kom jag i kontakt med hans dotters barnbarn.

Gussenii dotter, Anna Nordenstedt, var en flitig artikelförfattare bl a i Ystad Allehanda. Hennes barnbarn gav mig del av en samling av dessa artiklar vilka vi med tacksamhet kommer att publicera i omarbetat skick. Den första handlar om prästgårdsparken i Lövestad.

Den till åren komne själasörjaren Erik Gustaf Timelin, född 1798, utnämnd kyrkoherde i Lövestad från 1858 och tillträdde 1861, blev med tiden tvungen att kalla en pastor till hjälp i församlingen. Till jul 1883 fick Per Gussenius tjänst i Lövestad och i februari året därpå flyttade resten av familjen till Lövestad med den då nyfödda Anna.

Trots att ålderskillnaden mellan prästerna var 54 år umgicks man flitigt skriver Anna. Med jämna mellanrum tuffade tåget förbi prästgården på väg mellan Ystad och Eslöv. Inte särskilt livligt med våra tiders mått men tillräckligt då för att ge variation i det dagliga. Den unga prästfrun Mathilda hade alltid varit en blomsterflicka och intresserad av trädgård. Kanske planterade hon en idé hos maken som kanske tänkte: "Tänk om man kunde få gubben Timelin med på att anlägga en ståndsmässig trädgård!" Mark och utrymme fanns ju mellan prästgården och järnvägen. Timelin nappade på förslaget och planritningen som Gussenius tagit fram. Församlingen fick bekosta en del men sannolikt också "de två ljusblå optimisterna".

Gussenius gick med liv och lust upp i detta projekt. En del församlingsbor tyckte nog att det tog för mycket tid och kraft i

anspråk vilket framgår av ett versifierat tal som Timelin höll vid en prostvistation där han först vänder sig till kontraktsprosten och övriga präster och till sist församlingens representanter:

"Misstycken Pastorn ej, han tänkt på örtagården,
det är till ära för er herde och er egen skull.

Han glömmet ej för det den rätta själavården,
och örtagården skall var överheten huld.

Nej, lären känna rätt den unga prästamannen.

Han är för er en vän liksom för talesmannen."

Prästgårdsparken sedd från banvallen, vykort från cirka 1910. Kyrktornet, församlingshemmets nock syns liksom Kungsgårdens stallar.

Om anläggandet av trädgården skriver Timelins dotterson, författaren K. G. Ossian-Nilsson i "En barndom i Färs" följande: "Nu kom Gussenius med förslaget att förvandla kobetet till en Edens lustgård... ...Den nya trädgården var en bragd, som med allt skäl hedrar Per Gussenius minne".

Fort gick det och redan 1885 var gräsmattor sådda, buskar och bärkvarter planterade. Prästgården försågs med en veranda och från stenpartiet vid banvallen (som fortfarande finns kvar) kunde man se tågen komma förbi och vinka till passagerarna. I parkens sydöstra hörn an-

lades en damm med inplanterade fiskar och näckrosor.

Säg den frid som varar för evigt

Det kom till en konflikt med en arrendator av prästgårdsjorden. Arrendatorn brukade jorden öster om prästgården för prästens räkning, d v s slog gräs och bärgade hö. Nu behövdes inte detta längre och prästen ville byta detta mot att han körde grus till gångarna i parken men det ville inte arrendatorn. Det kom till en skarp ordväxling dem emellan. Till dels kan det nog förklaras av arrendatorn var medlem av baptistförsamlingen på orten men också av ett ohövligt umgänge.

Arrendatorns son begärde kort därefter ett flyttbetyg. På den tiden sattes ett betyg i kristendom på dessa intyg men då familjen inte deltagit i husförhör kunde inte Gussenius skriva något betyg i kristendomskunskap. Pastor Gussenius blev anmäld till domkapitlet. Trots att den dåvarande kontraktsprosten inskred till pastorns förmån dömde domkapitlet honom till en månads suspension utan lön.

Mitt i detta blev Gussenius kallad som fjärdepredikant av församlingen i Högesta och Baldringe. Vid valet fick han samtliga röster. Domkapitlet ville inte genom förord till tjänsten.

Anna skriver: ”Så hade pastorns ivriga åstundan att kunna titta ut i en fin prästgårdsträdgård indirekt spelat honom ett gott pastorat ur händerna.”

Kyrkoherden Timelin dör 1889 och vid valet av hans efterträdare kallas Gussenius åter som fjärde provpredikant. Trots att han fick så gott som alla röster vidhåller domkapitlet sin negativa inställning till Gussenius som dock ännu en gång finner god hjälp hos greve Piper på Högesta. Av församlingsbor och greven på Högesta får han rådet att resa till Stockholm och träffa ecklesiastikministern (någon sådan finns inte idag men motsvaras väl närmast av kulturministern). Så blir Gussenius till sist kyrkoherde och tillträder i maj 1890.

Vad hände med trädgården?

Anna skriver: ”Den fick ett jätteuppsving, sedan den nye kyrkoherden ordnat med ny ekonomibygnad och fått den nya prästgården (dagens, min anm) i villastil tip-top i alla avseenden. Genom vänskapliga förbindelser fick han goda råd av ett par trädgårdsspecialister, av vilka en var anställd på Sövdeborg och hette Andersson. Antagligen kom sparrisängarna, kronärtskockorna, scorzoneran (svartrötter, min anm), sparrisärterna och drivbänkarna med gurkor och melon till på Anderssons förslag. Spalierträd med gula och blå plommon, stora som hönsägg, sattes intill stallängans södra vägg i den ursprungliga prästgårdsträdgården. Många nya fruktträd med tydligen flerkromosomiga frukter inplanterades här och var i gräsplanerna. När man varit van vid de små ’bondäpplena’ både i traktens och mormors trädgård verkade dessa nya jättestora frukter närmast paradisiska.”

Prydnadsväxter, rosor och mycket annat planterades i parken. Gussenius drev jordbruket själv fram till 1898. Drängarna gjorde grovgörot under präst-

fruns ledning. När jordbruket arrenderades ut försvann drängarna och prästfrun, d v s Annas mor, fick sköta hela parken och trädgården. Gussenius själv gjorde inte ett handtag ty han var ju en ”fin man”. Plommonen kunde säljas i stan för 10 öre stycket och sparrisodlingen gav ett överskott. Efter ett gott dagsverke kom mor ofta in genomsvett och trött.

Gussenius lämnade jordelivet 1907. Han begravdes på Lövestad gamla kyrkogård. Hemmet upplöstes. Fortfarande kan man se spåren av hans trädgård och ute i Lövestad åsar står den sk Massastenen. Där brukade kyrkoherden träffa sina vänner för kortspel och en sup emellanåt.

Sammanfattat av Åke Appelgren

PRÄSTGÅRDSPARKEN IDAG

*Så ser det ut idag, borta är mycket av det som familjen Gussenius planterade.
Foto: Christina Roeser och Helen Lindqvist*

HÄNG MED I SMÅBARNSRYTMIKEN

VARJE ONSDAGSFÖRMIDDAG träffar Gudrun, Helen och Christina församlingens allra yngsta. Då är det småbarnscafé med babyrytmik. Vid halvtiotiden börjar de första barnen med sina föräldrar droppa in. Vi hälsar välkommen och har plockat fram leksakerna. I leksakslådorna har vi pekböcker, bilar, Brios tax och mycket mer. Taxarna och humlan är barnens favoriter!

KLOCKAN 10 BÖRJAR VI med rytmiken som är avsedd för de små barnen. Vi värmer upp till Karlsson på taket och fortsätter med både "flygvisan" och "babytwist". Barnen älskar när vi tar fram äggen som är som en sorts marackas. Glada färger och det låter när vi skakar i takt till musiken.

EFTER 30-40 MINUTERS RYTMIK plockar vi fram leksakerna igen men också dagens pyssel. Vi pysslar med allt från måla på textil till att pyssla med pärlor. Gudrun är den som är bäst av oss att komma på pyssel. Det är fantastiskt att se vad man kan skapa.

PÅ TORSDAGAR GER SIG GUDRUN och Christina av till Äsperöd för kyrkis. Kyrkis är för barn som är 4-5 år. De barn som går på Änglamarks förskola hämtar vi. De andra barnen lämnas vid Äsperöds gamla skola kl 13:00 då vi börjar.

KYRKIS INLEDS MED en samling och läsning ur barnbibeln. Barn-

en tycker bibelns berättelser är spännande och ibland vill de inte sluta läsa. När vi läst färdigt ur bibeln fortsätter vi med pyssel som anknyter till dagens tema. Ofta färglägger vi bilder med bibliskt tema, målar mandalas för barn klipper och klistrar, pysslar med pärlor eller lera.

NÄR VI PYSSLAT KLART så fikar vi. Träffen avslutas med en andakt där vi ber och tackar för varje barn, sjunger "Gud som haver barnen kär." Se'n går vi hem, nöjda och trötta efter en intensiv eftermiddag.

*Text: Christina Roeser
Foto: Christina Roeser
och Helen Lindqvist*

Lövestads församling

Döpta

13/12 Estelle Andersson-Snipsöyr
24/1 Melissa Persson
24/1 Sally Bech
24/1 Timothy Boklund

Vigda

24/1 Rebecca Holk & Mattias Boklund

Döda

8/11 Nils Oskarsson, född 1930
11/11 Laila Sangert, född 1944
17/11 Ellen Hansen, född 1920
1/12 Hugo Månsson, född 1925

Döda

15/12 Nora Persson, född 1919
29/12 Kurt Jönsson, född 1927
13/1 Inger Hansson, född 1944
19/1 Henry Nilsson, född 1933

Från andra församlingar

Döda

10/11 Maria Olsson, född 1915
18/11 John Olsson, född 1921
18/1 Anders Jönsson, född 1976

Ur Kyrkböckerna

GENOM DOPET

TVÅ ORD SOM RYMMER SÅ MYCKET MEN VI KANSKE INTE RIKTIGT VET ALLT. HÄR SKALL JAG FÖRSÖKA DELA MED MIG AV NÅGRA TANKAR OCH LITE FAKTA KRING DOPET.

GENOM DOPET tar Gud upp oss i sin kyrka. I vår kyrkas tradition är dopet ett sakrament, d v s en helig handling. Det betyder att det är Gud som är den som handlar men för att Gud skall kunna handla behövs det mänskliga händer. I dopet är det normalt sett en präst som å Guds vägnar utför själva handlingen.

GENOM DOPET ger Gud oss ett löfte om att vara med alla dagar till tidens slut. Jag tänker att det gäller varje dag i livet men också i dödens stund och efter (men om det kan vi ju inget veta, bara tro och hoppas). Gud knyter löftet till den yttre handlingen, d v s att vatten gjuts över den som skall döpas (eller genom nedsänkning) och man säger:

”JAG DÖPER DIG I FADERNS, SONENS OCH DEN HELIGA ANDENS NAMN.”

GENOM DOPET förs vi in i ett sammanhang som är större. Vi förenas med alla döpta som levtt, som lever och kommer att leva. Det är som en enda stor familj, visserligen olika men i grunden förenade av att vi genom dopet blir Guds barn. Vi förs in i församlingen som är den lokala gemenskapen av de döpta. Här finns det plats för alla som vill vara med, både för den som vill ”ge järnet” och den som vill förhålla sig lite avvaktande.

DOPET ÄR OCKSÅ EN MÖJLIGHET till fest och glädje, att välkomna en ny medlem av familjen och släkten. I vår församling får man gärna låna våra församlingshem om man har trångt hemma. Det är gratis, precis som dopet alltid är gratis. Ett uttryck för att Gud är generös!

OM MAN INTE BLIR DÖPT SOM BARN ÄR DET ALDRIG FÖRSENT.

MÅNGA BLIR DÖPTA i samband med konfirmationen, andra långt senare i livet. Den äldsta person jag döpt var över 70 år! Om man inte blir döpt kommer man inte att tillhöra Svenska kyrkan såvida man inte särskilt anmäler att man vill det, i avvaktan på dop. Med nuvarande regler för dataregister försvinner man ur vårt register efter fyra månader. Därför får alla vårdnadshavare ett vykort från oss med en inbjudan till dop. Vi brukar skicka det när barnen är ungefär sex veckor gamla.

VID DOPET tänds vi dopljuset, det stora i kyrkan och det mindre som den döpte får. Ljuset segrar över mörkret och är alltid starkare, starkare än döden! Det är det kristna hoppet vi förmedlar när en människa, ung eller gammal blir döpt!

Text: Åke Appelgren
Foto: Helen Lindqvist

KYRKODAGBOKEN

	Lövestad	Vanstad	Tolånga	Röddinge
17 mars	18.30 Filmkväll Calvary			
20 mars	10.30 Mässa, barnkören			
24 mars	14.00 Mässa Rosenlund, SK 18.30 Mässa, altarets avklädande, ÅA, CR			
25 mars				10.30 Långfredagsgudstjänst, ÅA
27 mars			10.30 Påskmässa, CR, ÅA	
28 mars		18.00 Mässa, SK		
3 april	10.30 Mässa, ÅA			
5 april	14.00 Bibelsamtal			
6 april		13.30 Öppet hus		
10 april				10.30 Mässa, SK
13 april	13.30 Musik- och lyrikcafé			
14 april	18.30 Filmkväll Påven Johanna			
17 april			10.30 Mässa, CR	
20 april	14.00 Gudstjänst, Rosenlund, CR			
24 april		10.30 Mässa, ÅA		
1 maj	18.00 Mässa, CR			
4 maj		13.30 Öppet hus		
5 maj	13.30 Friluftsgudstjänst, CR Hallsbergs gård			
7 maj	11.00 Konfirmation		14.00 Konfirmation	
8 maj				10.30 Mässa, ÅA
15 maj			10.30 Mässa, SK	
18 maj	14.00 Gudstjänst, Rosenlund			
22 maj		18.00 Köravslutning Mässa, ÅA		
29 maj				9.00 Pilgrimsvandring samling i Ramsåsa, mässa i Röddinge cirka kl 11.00; tag med enkelt fika!
1 juni		13.30 Öppet hus		
5 juni			10.30 Mässa	
12 juni		10.30 Mässa		
15 juni	14.00 Mässa, Rosenlund 19.00 Iris Bergkrantz trio Konsert			
19 juni	10.30 Mässa			
25 juni				10.30 Friluftsgudstjänst, skolan
26 juni			18.00 Musikalisk mässa	